

Les cinc cordes de Seeger per doblegar l'odi

Pete Seeger, mort el 27 de gener, va recuperar i popularitzar, per al món, cançons tradicionals del folk o del gospel com “We shall overcome” (“Tots junts vencerem”), “Kumbayà” o “We shall not be moved” (“No serem moguts”).

Si a la guitarra d'en Woody Guthrie es podia llegir “Aquest instrument mata feixistes”, al banjo de cinc cordes de Pete Seeger hi ha gravada la inscripció “Aquest instrument atrapa l'odi i l'obliga a doblegar-se”.

La mort va doblegar Seeger el passat 27 de gener, a 94 anys, després d'haver protagonitzat la biografia més longeva del folk reivindicatiu des que fundés The Almanac Singers, el 1940, precisament amb Woody Guthrie (que va morir el 1967). Tots dos representaren les cares més originals i genuïnes del

folk americà que recuperava les arrels per mostrar el vessant més rebel i reivindicatiu del poble americà.

“This land is your land”, de Guthrie, seria la mostra més reeixida d'aquell repertori i, conscient d'aquest fet, Seeger –amb Bruce Springsteen– va interpretar la cançó al concert inaugural de la primera presidència de Barack Obama, el 19 de gener de 2009. Però del banjo de cinc cordes de Seeger també ha convertit peces del gospel i tradicionals en veritables himnes universals com “We shall overcome” (“Tots junts vencerem”) o “We shall not be moved”

(“No serem moguts”). La primera va esdevenir el cant per antonomàsia en favor dels drets civils i la segona, la tornada més cantada en actes de resistència pacífica arreu del món. Amb un altre dels Almanac, Lee Hays, Seeger és autor d’“If I had a hammer”.

El 1944, ja sense Guthrie, els Almanac de Seeger van publicar *Songs of the Lincoln Battalion*, un disc amb peces que els brigadistes nord-americans havien après, escoltat o inventat a la Guerra Civil espanyola: “Jarama Valley” (una cançó country tradicional, “Red River Valley”, adaptada a una nova lletra sobre la batalla del Jarama) o “Viva la quince brigada” (Ay, Carmela).

En Xesco Boix, en Jaume Arnella i el Grup de Folk van versionar a finals dels seixanta i al llarg dels setanta un bon nombre de peces de Seeger, des del “We shall not be moved” (“No serem moguts”) fins al “Golden River” (“Som de pas”) o “Kumbayà”. Aquesta última l'havia gravat Seeger, el 1958, amb The Weavers, en una versió folk del que originalment era una peça de gospel. En aquest cas, però, un altre grup, se'ls havia avançat: els Folksmiths de Joe Hickerson l'havien gravat uns mesos abans –i en fer una gira per campaments d'estiu, “Kumbayà” s'associaria per sempre més amb les cançons a la vora del foc.

Seeger no abandonaria mai el banjo carregat contra l'odi. De fet, li costaria pair la renovació del folk que protagonitzaria Bob Dylan amb *Highway 61 Revisited*, el 1965. Diu la llegenda que al Festival de Newport d'aquell mateix any, quan Bob Dylan aparegué amb una guitarra elèctrica, en Seeger –embogit per la traïció d'aquella jove promesa del folk– va intentar tallar amb una destal els cables que donaven llum al flamant instrument de Dylan.

Seeger no va voler mai tocar a l'Estat espanyol mentre hi hagués una dictadura. Va ser en Raimon, que el va conèixer el 1969 en una gira per universitats dels EUA, qui el va convèncer que la seva visita faria més bé que mal i va tocar a Terrassa i Barcelona el 1971. L'última visita la va fer el 1993, amb motiu del concert que commemorava els 30 anys d’“Al vent” d'en Raimon.

Àlex Milian